

IMPLEMENTATION OF MODERN SCIENCE AND PRACTICE

Abstracts of XXV International Scientific and Practical Conference

Varna, Bulgaria
May 11 – 14, 2021

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

UDC 01.1

The XXV International Science Conference «Implementation of modern science and practice», May 11 – 14, 2021, Varna, Bulgaria. 693 p.

ISBN - 978-1-63848-660-2

DOI - 10.46299/ISG.2021.I.XXV

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines , Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	Ph.D. in Machine Friction and Wear (Tribology), Associate Professor of Department of Tractors and Agricultural Machines, Maintenance and Servicing, Lecturer, Deputy dean on academic affairs of Engineering and Energy Faculty of Mykolayiv National Agrarian University (MNAU), Mykolayiv, Ukraine
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D. (Economics), specialty: 08.00.04 "Economics and management of enterprises (by type of economic activity)"

ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Коваленко Вікторія Володимирівна,

Д.е.н., професор

Одеський національний економічний університет

Поя Ігор Юрійович

Студент групи 41 к, факультету «Фінансів і банківської справи»

Одеський національний економічний університет

Розвиток малого та середнього підприємництва є ключовим драйвером економічного зростання будь-якої держави, її конкурентоспроможності у глобальному економічному просторі. Саме суб'єктами малого та середнього підприємництва створюється більша частина валового внутрішнього продукту країн із розвинутими ринковими відносинами, а такі вагомні переваги малого бізнесу, як мобільність, здатність гнучко реагувати на зміни споживчого попиту, раціональна організаційна структура, оперативність в освоєнні випуску нової продукції малими партіями, невисокі експлуатаційні витрати, свідчать про їхній високий потенціал у забезпеченні можливостей подолання наслідків фінансово-економічної кризи, забезпеченні зайнятості працездатної частини населення та сприянні економічному зростанню [1, с. 560].

Основними перешкодами для розвитку малого та середнього бізнесу в Україні є: недостатність фінансового забезпечення; недосконалість законодавства; нерозвиненість фінансово-кредитного механізму; карантинні обмеження, пов'язані з COVID-19 [2].

У сучасних наукових дослідженнях виокремлюють наступні способи фінансування суб'єктів малого та середнього підприємництва: самофінансування, фінансування через механізми ринку капіталу, банківське кредитування, бюджетне фінансування, а також альтернативні способи фінансування (лізинг, факторинг, венчурне фінансування). Переваги та недоліки способів фінансування суб'єктів малого підприємництва наведено у таблиці 1.

Таблиця 1.

Переваги та недоліки способів фінансування суб'єктів малого підприємництва

Способи фінансування суб'єктів малого та середнього бізнесу	Переваги	Недоліки
Самофінансування	низький ризик неплатоспроможності та банкрутства підприємства; не вимагається сплата відсоткової ставки.	обмежений розмір коштів, що залежить від успішності попередньої діяльності.

Державне фінансування	відносно не дорогий вид фінансування.	довготривалий процес надання коштів; труднощі в отриманні..
Банківське кредитування	розроблені спеціальні банківські продукти для суб'єктів малого та середнього бізнесу.	високі відсоткові ставки; труднощі в отриманні; необхідне забезпечення.
Лізинг	забезпечує отримання обладнання без його повної оплати; всі витрати на придбання обладнання відносяться на собівартість продукції лізингоотримувача, що дозволяє знизити базу оподаткування.	значна сума першого лізингового платежу, що включає до 30% вартості придбаного майна; необхідне заставне забезпечення.
Факторинг	швидкість отриманні коштів; аутсорсинг дебіторської заборгованості.	висока вартість послуг; обмежена пропозиція спеціалізованих факторингових продуктів для малого бізнесу.
Венчурне фінансування	здійснюється без надання підприємствами будь-якої застави.	зміна структури власності; застосовується для реалізації лише високоефективних проєктів.

Джерело: систематизовано автором за матеріалами [3, с. 184; 4, с. 441]

В Україні підприємництво поки ще не відіграє суттєвої ролі в забезпеченні економічного зростання, його внесок у валовий внутрішній продукт складає лише 19,2 %.

На сьогодні, основним законодавчим документом, який регламентує державне регулювання фінансово-інвестиційної підтримки малого та середнього бізнесу є Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», яким передбачено основні напрями такої підтримки, а саме: часткова компенсація відсоткових ставок за кредитами, що надаються на реалізацію проєктів суб'єктів малого і середнього підприємництва; часткова компенсація лізингових, факторингових платежів та платежів за користування гарантіями; надання гарантії та поруки за кредитами суб'єктів малого і середнього підприємництва; надання кредитів, у тому числі мікрокредитів, для започаткування і ведення власної справи; надання позик на придбання і впровадження нових технологій; компенсація видатків на розвиток кооперації між суб'єктами малого і середнього підприємництва та великими

підприємствами; фінансова підтримка впровадження енергозберігаючих та екологічно чистих технологій; інші види не забороненої законодавством фінансової державної підтримки [5].

Також у 2000 р. було прийнято Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні [6], наголошуємо про необхідність перегляду даного Закону, бо він не відповідає сучасним реаліям розвитку економічних процесів в Україні. Слід відзначити, що під час карантинних обмежень, які викликані COVID 19, Уряд України прийняв низку програм підтримки бізнесу, а саме: введення кредитних канікул, податкові преференції, підтримка малого та середнього бізнесу, підтримка агробізнесу, інформаційна підтримка бізнесу (таблиця 2).

Таблиця 2.

Характеристика державних програм підтримки бізнесу в умовах карантинних обмежень

№ пор	Програма	Характеристика
1	Кредитні канікули	Банки мають декілька варіантів реструктуризації кредитів: повне або часткове звільнення від сплати тіла кредиту на час карантину з відповідним подовженням позики; капіталізація відсоткових платежів;
2	Податкові преференції	звільнення від нарахування та сплати плати за землю, яка використовується в господарській діяльності; обмеження застосування більшості штрафів за порушення податкового законодавства; мораторій на проведення документальних та фактичних перевірок; дозвіл фізичним особам-підприємцям тимчасово не заповнювати книгу обліку доходів; відтермінування введення РРО для всіх категорій платників податків за спрощеною системою; збільшення лімітів річного доходу для ФОП 1, 2 та 3 груп; звільнення від сплати ПДВ при ввезенні товарів, необхідних для боротьби з коронавірусом; спрощення системи обліку продукції та впровадження нульової ставки акцизного податку для державних підприємств, які виробляють дезінфектори на основі спирту; припинення оскаржень рішень контролюючих органів врахування без обмежень витрат платників ПДВ на передачу, в якості внеску в боротьбу з коронавірусом, установам охорони здоров'я медикаментів, ліків, обладнання тощо; надання органам місцевого самоврядування права приймати рішення про зміну ставок єдиного податку

3	Підтримка роботодавців і працівників сфери малого та середнього бізнесу	Власникам малого і середнього бізнесу, які мають найманих працівників, надається допомога по частковому безробіттю.
4	Підтримка агробізнесу	1,2 млрд грн на здешевлення кредитів; 1 млрд грн за програмою надання державної підтримки розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції; 400 млн грн на розвиток фермерства та кооперативів; 400 млн грн на підтримку галузі садівництва, виноградарства та хмелярства
5	Інформаційна підтримка бізнесу	користування державними послугами та інформаційними ресурсами online: Covid-19: інформаційна підтримка бізнесу https://epo.org.ua/covid19/ ; Реєстрація фізичної особи-підприємця https://online.minjust.gov.ua/registration-fiz ; Електронний кабінет платника податків https://cabinet.tax.gov.ua/login ; Реєстри Державної податкової служби https://cabinet.tax.gov.ua/registers ; Пошук фіскального чека https://cabinet.tax.gov.ua/cashregs/check ; Пошук марки акцизного податку https://cabinet.tax.gov.ua/registers/mark ; Онлайн консультація ДПС https://cabinet.tax.gov.ua/help/sendlist.html ; Відео уроки користування кабінетом платника податків https://tax.gov.ua/media-tsentr/videogalereya/videouroki/ ; Державний портал, що справді допоможе у бізнесі https://business.diia.gov.ua/

Джерело: складно автором за матеріалами [7]

Для ефективного державного регулювання фінансово-інвестиційної підтримки малого та середнього бізнесу, за необхідне є побудова системи оподаткування, адекватної вимогам розвитку підприємництва в Україні. Для виконання цього завдання за доцільне є встановлення критеріїв щодо визначення граничної межі оподаткування; скоротити кількість податків за рахунок тих, що не мають вирішального значення для бюджету; установити податкові пільги для вирішення регіональних соціальних проблем.

З нашої точки зору за необхідне є внесення суттєвих змін у порядок надання державних кредитів та гарантій, розширення форм кредитування, забезпечення їх доступності. Основними заходами держави у сфері фінансово-інвестиційної підтримки розвитку малого та середнього бізнесу мають стати: надання допомоги підприємцям у формі стартового капіталу; лібералізація процедур надання позик; стимулювання банківських і небанківських фінансових установ щодо фінансування підприємництва; запровадження системи гарантованих

цільових позик під підприємницькі проєкти; надання більшої частки прямої державної фінансової підтримки має бути оптимізовано шляхом делегування повноважень відбору її реципієнтів уповноваженому банку або новоствореній спеціалізованій державній установі.

Підсумовуючи вище викладене, слід зазначити, що одним із ключових напрямків розвитку вітчизняної економіки в умовах євроінтеграції є розвиток малого та середнього бізнесу. Дана форма підприємництва дозволить досить швидкими темпами наростити показники соціально-економічного розвитку України, оскільки має можливості швидкої адаптації до змін зовнішнього середовища, участі у міжнародному поділі праці.

Список використаної літератури:

1. Гаркуша Ю.О., Руснак О.О. Банківський кредит у забезпеченні розвитку малого та середнього бізнесу в Україні. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 39. С. 560-564. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct37-81>.
2. Коваленко В.В., Радова Н.В. Банківський кредит у формуванні фінансово-інвестиційного механізму розвитку малого та середнього підприємництва в Україні. *Економіка та суспільство*. 2020. Вип. 22. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/47>.
3. Кузнєцова Л. В. Банківський кредит як джерело фінансового забезпечення розвитку АПК України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: економічні науки. 2014. Вип. 9. Ч. 1. С. 183-187.
4. Оксенюк Ю.І. Фінансове забезпечення розвитку малого підприємництва в Україні. *«Молодий вчений»*. 2017. № 7 (47). С. 440-443.
5. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні. Закон України, прийнятий Верховною радою України від 22.03. 2012 р. № 4618-VI (зі змінами та доповненнями від 04.12.2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>.
6. Національна програма сприяння розвитку малого підприємництва в Україні. Закон України, прийнятий Верховною радою України від 21.12. 2000 р. № 2157-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2157-14#Text..>
7. Програми підтримки бізнесу. Кабінет Міністрів України. URL: <https://covid19.gov.ua/prohramy-pidtrymky-biznesu>.